

Tjänsteställe, handläggare
Område kultur och ideell sektor

Datum
2024-10-17

Beteckning
Ansökan

Statens kulturråd
Borgvägen 1-5
102 53 Stockholm

Region Örebro läns ansökan om medel inom kultursamverkansmodellen 2025

Region Örebro läns kulturplan 2024-2027

Region Örebro läns kulturplan gäller 2024-2027. Den övergripande målbilden i kulturplanen är 2024-2027 kopplad till den regionala utvecklingsstrategin (RUS). Enligt RUS ska Örebro län samskapa för:

- ett rikt, dynamiskt och fritt kulturliv
- ett kreativt och pulserande kulturliv för alla
- ett attraktivt och hållbart län

Utifrån RUS och de utmaningar för kulturen i länet, som framkommit i bland annat dialogerna som föregick kulturplanen, finns tre övergripande utvecklingsmål 2024-2027:

- att utveckla den kulturella infrastrukturen i Örebro län
- att öka delaktigheten i länets kulturliv med fokus på barn och unga samt personer med sämre socioekonomiska livsvillkor
- att stärka kulturens kraft genom samverkan

De aktörer som ingår i samverkansmodellen arbetar utifrån målen samt de egna kulturuppdragen som beskrivs närmare i kulturplanen. Region Örebro läns kulturplan innehåller också kulturpolitiska prioriteringar och strategiska inriktningar för samverkan som Region Örebro län genom Område kultur och ideell sektor ansvarar för att genomföra. För att ta del av aktörernas uppdrag, de kulturpolitiska prioriteringarna samt de strategiska inriktningarna för samverkan hänvisas till kortversionen av kulturplanen (se bifogad fil).

Till kulturplanen finns också en genomförandeplan (se bilaga till ansökan). Den beskriver hur Region Örebro län genom Område kultur och ideell sektor genomför

Postadress
Region Örebro län
Regionkansliet
Box 1613, 701 16 Örebro
E-post: regionen@regionorebrolan.se

Besöksadress
Eklundavägen 2, Örebro
Tel: 019-602 70 00
Fax: 019-602 70 08
Organisationsnummer: 232100-0164

kulturplanens tre övergripande mål med respektive kulturpolitiska prioriteringar och strategiska inriktningar. Genomförandeplanen revideras och följs upp årligen.¹

Politiska beslut om den reviderade kulturplanen inför 2025

Den 9 september fattade kulturnämnden beslut om att skicka den reviderade kulturplanen vidare till regionstyrelsen (24 september), för slutligt beslut i regionfullmäktige den 10 oktober. De revideringar som genomförs är enligt följande:

1. Inom professionell dans förtydligas att två heltidstjänster inom professionell dans och dansfrämjande har dragits ned till en tjänst samt att Danspunkt inte endast finns i Askersund utan även i Örebro, Degerfors och Hällefors
2. Uppdraget för Regional biblioteksverksamhet har konkretiserats i linje med bibliotekslagen och det pågående arbetet med en ny regional biblioteksplan
3. Loka Brunns kurortsmuseum erhåller från och med 2024 inga årliga verksamhetsmedel och ingår inte längre i kulturplanen
4. Ändringar har genomförts i förordet utifrån att en ny ordförande för kulturnämnden har tillsatts under 2024

Region Örebro läns övriga kulturuppdrag 2024

Förutom de aktörer som har uppdrag inom kultursamverkansmodellen finansierade Region Örebro län även följande genom Område kultur och ideell sektors kulturuppdrag:

- Kulturaktörer med regionala kulturuppdrag i samverkan med kommuner och folkbildningen. Dessa är Alfred Nobels museum i Karlskoga, Skoindustrimuseet i Kumla, Frövifors pappersbruksmuseum, Nora järnvägmuseum och veteranjärnväg (med Pershyttan), Teater Martin Mutter, Konst på hög samt främjandeverksamhet för amatörteater och amatörmusik) (4 713 000 kronor 2024)
- Kulturkraft genom vilken länets kommuner får ta del av regionala medel för att stärka den professionella kulturen i skolan (1540 000 kronor 2024)
- Kulturpris och kulturstipendier (200 000 kronor 2024)
- Projektet Kulturella kraftfält i samarbete med Region Västmanland som delvis finansieras med utvecklingsmedel från Statens kulturråd
- Arbete med kultur och hälsa (325 000 kronor och delar av en tjänst 2024)
- Medel till studieförbund och föreningslivet (38 229 000 kronor 2024)²

¹ För att en fördjupad bild av det sammantagna kulturarbete som genomfördes inom kultursamverkansmodellen i Örebro län hänvisas till kulturnämndens verksamhetsberättelse samt den årliga nationella uppföljningen.

² Här ingår hela civilsamhället, det vill säga även andra föreningar än kulturföreningar.

Region Örebro län har även kulturuppdrag genom andra förvaltningar än Område kultur och ideell sektor:

- Inköp av konst, byggnadsanknuten konst enligt en-procentsregeln genom konsthandläggare hos Region Örebro län
- Patientbibliotek i Örebro
- Delar av verksamheten på Kävesta och Fellingsbro folkhögskola

Region Örebro läns ekonomiska situation

Region Örebro län har 2023-2024 haft en svår ekonomisk situation. Det har inneburit följande besparingar inom kulturområdet under 2024:

Borttagna medel och neddragen tjänst

- Medel för särskilda kultursatsningar (1 500 000 i budget 2024), Fria medel för kulturpolitiska satsningar (500 000 kronor), Utvecklingsmedel till kulturaktörer utanför samverkansmodellen (750 000 kronor), Stöd till ungt arrangörskap/Ung peng (100 000 kronor)
- Verksamhetsmedel till Loka Brunns kurortsmuseum (100 000 kronor)
- Lönen för en tjänst inom professionell dans (50%) och dansfrämjande (50%)

Neddragna medel

- Verksamhetsmedel inom Område kultur och ideell sektor minskade från drygt 2 miljoner till cirka 500 000 kronor jämfört med 2023
- Det sammanlagda föreningsstödet drogs ned med 1 825 000 kronor och medlen till studieförbunden minskade med 425 000 kronor jämfört med 2023

Under 2024 finns också ett planerat överskott på 800 000 kronor för Område kultur och ideell sektor/kulturnämnden. Det beror på att det under 2024 också har funnits restriktioner som innebär att vikarier inte har återbesatts samt anställningsstopp. En följd av det är att den regionala biblioteksverksamheten tillfälligt har minskats med en halv tjänst under 2024.

Regionala förstärkningar och äskanden inför 2025

Region Örebro län har, trots en ekonomiskt svår situation där en tjänst inom dansen drogs ned 2024, arbetat för att stärka aktörer inom kultursamverkansmodellen och har inför 2025 fått en uppräknad budgetram där uppräknningen inom kultursamverkansmodellen har prioriterats

:

- uppräknning av samtliga aktörer inom kultursamverkansmodellen med 2,4 procent (**1 486 000 kronor**)
- förstärkning av främjandeverksamheterna inom kultursamverkansmodellen med en tjänst som fokuserar specifikt på att stärka och lyfta fram de olika

kulturuttrycken på landsbygden samt att stärka det internationella utbytet. Det kan innebära att möjliggöra genreöverskridande residens på landsbygden eller att initiera andra genreöverskridande satsningar/projekt. Ett särskilt viktigt fokus i tjänsten är att förstärka samverkan med länets kommuner och andra samhällsområden med syfte att öka möjligheten att ta del av professionell kultur oberoende av var människor bor i länet samt att stärka möjligheterna att verka som konstnär i hela länet. Tjänsten innebär också ett ökat fokus på att stärka kulturella kreativa branscher (KKB) i länet. **(325 000 kronor)**

- neddragning av dans **-520 000 kronor** (professionella dansen 159 000 kronor och främjandeverksamheten dans 361 000 kronor)

Utanför kultursamverkansmodellen planerar Region Örebro län även att stärka medlen till folkbildningen med 2,4 procent, Teater Martin Mutter (13 000 kr), Frövifors pappersbruksmuseum (7 000 kr) och Skoindustrimuseet (15 000 kr) under 2025. De föreslagna förstärkningarna utgår från följande kulturpolitiska prioriteringar i Örebro läns kulturplan:

- skapa goda förutsättningar för de professionella aktörer som Region Örebro län ansvarar för genom uppdragen i kulturplanen
- skapa goda förutsättningar för kulturföreningar och folkbildningen i syfte att stärka tillgången till kultur i hela länet
- Arbeta med arrangörsutveckling och residensverksamhet för att stärka de olika kulturuttrycken i hela länet samt öka möjligheterna för professionella kulturskapare att verka i länets olika kommuner.
- Stärka kultur på landsbygden för ett levande kulturliv utanför länets större kommuner och tätorter.
- Samverkan med utbildningsanordnare, andra regioner och länder ska stärkas.
- Kartlägga de Kulturella Kreativa Näringarnas utbredning i syfte att skapa en strategi för fortsatt utveckling i hela länet. En del i utredningen syftar till att utreda möjligheterna för Region Örebro län att ge ekonomiskt stöd till enskilda kulturskapare.

Region Örebro läns förstärkning inom samverkansmodellen 2025 är 1 291 000 kronor. Se mer detaljer om budgeten i bifogad fil. Region Örebro län bedömer det synnerligen angeläget med en motsvarande höjning av medlen från Statens kulturråd och **ansöker om 1 291 000 kronor** att fördela till aktörerna inom kultursamverkansmodellen 2025.

Med vänlig hälsning

Frank Tholfsson
Ordförande i kulturnämnden

Katarina Strömberg Sandh
Chef område kultur och ideell sektor